

Ženy
milující

DAVID H. LAWRENCE

ŽENY MILUJÍCÍ

ŽENY MILUJÍCÍ

David Herbert Lawrence

slovar

Czech edition © Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2019
Cover illustration © Tomski&Polanski 2019
Translation © Martin Hilský 2019
All rights reserved

Z anglického originálu *Women in Love*
(Penguin Books Ltd., Harmondsworth, Middlesex, 1968)
přeložil Martin Hilský
Korektury Marie Teplá
K vydání připravila Kateřina Eliášová
Sazbu zhotovil Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tisk Těšínská tiskárna, a. s., Český Těšín
Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o.,
v edici *Světová klasika* v roce 2019
Vydání první

Cena uvedená na obálce je nezávazným
doporučením pro konečné prodejce

ISBN 978-80-7529-965-9

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.cz

SESTRY

Ursula a Gudrun Brangwenovy seděly jednoho dopoledne v arkýři otcovského domu v Beldoveru při práci a tu a tam něco prohodily. Ursula se věnovala jakési pestrobarevné výšivce, Gudrun si položila na kolena kreslicí desku a cosi tvořila. Moc řeči nenadělaly, jen si vždycky sdělily, co jim zrovna přišlo na mysl.

„Ursulo,“ ozvala se Gudrun, „ty se *vážně nechceš* vdávat?“ Ursula si položila vyšívání do klína a vzhledla. Ve tváři měla klidný, zamyšlený výraz.

„Ani nevím,“ odpověděla. „Přijde na to, jak to myslíš.“

Gudrun se cítila poněkud zaskočena. Nějakou chvíli mlčky zírala na sestru.

„Většinou se tím myslí jen jedno,“ poznamenala ironicky. „Ty si například nemyslíš, že jako vdaná –“ Gudrun najednou trochu zrudla – „bys na tom byla líp?“

V Ursulině tváři se mihl stín.

„Možné to je,“ připustila, „ale jistá si tím nejsem.“

Gudrun se znovu poněkud podrážděně odmlčela. V téhle záležitosti chtěla mít úplně jasno.

„Takže podle tebe je manželství coby životní *zkušenost* celkem k ničemu?“

„Snad si nemyslíš, že manželství *musí* nutně být životní zkušeností?“

„Nějaká zkušenost to je na každý pád,“ prohlásila Gudrun chladně. „Třeba ne zrovna příjemná, ale zkušenost to je vždycky.“

„Ne tak docela,“ řekla Ursula. „Spíš konec zkušenosti.“

Gudrun bez hnutí seděla a zvažovala tuto alternativu.

„Jistě, *tohle* taky musíme vzít v úvahu,“ uznala nakonec a rozhovor tím skončil. Skoro navztekane popadla Gudrun gumu a začala vymazávat část výkresu. Ursula se zcela soustředila na výšivku.

„Ani dobrá partie by ti nestála za úvahu?“ zvědavá Gudrun.

„Odmítla jsem jich už několik, pokud je mi známo,“ prohlásila Ursula.

„To nemyslíš vážně!“ zvolala Gudrun, rudá jako pivoňka. „Takže jsi poslala k vodě i třeba vyslovené terno? Teď *vážně*, poslala, nebo ne?“

„Tisíc liber ročně. Navíc moc sympatický. Náramně se mi zamlouval.“

„To mě teda podrž! Ani pokušení s tebou nezacloumalo?“

„Pouze v abstraktním slova smyslu, konkrétně ani v nejmenším. Jakmile dojde na vdávání, hned je po pokušení,“ řekla Ursula. „Kdyby na mě přišlo pokušení, vdala bych se v tu ránu. Jenže já jsem výhradně v pokušení nevdat se.“

Oběma sestrám se pobaveně rozzářily tváře.

„Je to až k nevíře,“ zvolala Gudrun, „jak silné je pokušení nevdat se!“

Se smíchem na sebe pohlédly. V nejzazším koutku duše však cítily strach.

Následovala dlouhá pauza, Ursula se dál zaobírala výšivkou a Gudrun se znovu pustila do skicování. Byly to ženy v rozkvětu mládí, Ursule bylo šestadvacet, Gudrun pětadvacet, a obě měly onen nepřístupný, panenský výraz moderních dívek, spřízněných spíš s Artemidou než s Hébé. Gudrun byla velice krásná, poddajná žena s hebkou pletí a pružnými údy. Měla

na sobě tmavomodré hedvábné šaty s nabíranou zelenomodrou krajkou kolem výstřihu a rukávů a smaragdově zelené punčochy. Na rozdíl od Ursuly, která jako by neustále byla ve stavu napjatého očekávání, vzbuzovala Gudrun dojem sebedůvěry a zároveň ostýchavosti. „Nóbl slečinka,“ říkali o ní lidé z venkova, které Gudrunino chladné sebeovládání a její ne zrovna družné, strohé způsoby odstrašovaly. Přijela právě z Londýna, kde několik let studovala na jakési umělecké škole a vedla bohémský život.

„Tuhle mě napadlo, že nějaký ten mužský by vlastně nebyl tak úplně k zahození,“ řekla Gudrun, rychle se kousla do spodního rtu, a docílila tak zvláštního výrazu, v němž se poťouchlost mísila se stísněností.

Ursulu to přímo vylekalo.

„Takže ty ses přišla po něm poohlédnout domů, vid’?“ zasmála se.

„No dovol,“ ohradila se Gudrun zvýšeným hlasem. „Nemíním se po nikom poohlížet. Ale kdyby se mi náhodou připletl do cesty vysoce přitažlivý jedinec s přitažlivě vysokým příjmem – pak ovšem –“ Ponechala větu ironicky nedořečenou a pátravě se podívala na Ursulu, jako by chtěla proniknout až do jejího nitra. „Copak na tebe někdy nepadá pocit prázdnoty?“ zeptala se sestry. „Copak ty nikdy nemáš pocit, že všechno, ale úplně všechno je nanic?“ *Prostě nanic!* Všecko uvádá v květu.“

„Co například uvádá v květu?“ chtěla vědět Ursula.

„Všecko – ty, já – prostě všecko.“ Sestry se odmlčely a mlhavě rozjímaly o svém osudu.

„Až strach z toho na člověka jde,“ ozvala se Ursula. Následovala další pauza. „Ale co si slibuješ od manželství? Vyřešíš tím něco?“

„Zdá se, že je to pouze další nutná fáze,“ řekla Gudrun. Ursula o tom chvíli s jistou hořkostí přemýšlela. Už několik let pracovala jako učitelka ve Willey Green.

„Já vím,“ řekla. „Vypadá to tak, když o tom přemýšlíš obecně. Ale jen si to doopravdy představ: představ si kteréhokoli mužského. Představ si, jak každý večer přichází k tobě domů a dává ti pac a pusu –“

Následující pauza vyzněla jaksi dutě.

„Asi máš pravdu,“ ozvala se Gudrun přiškrceným hlasem. „Vypadá to dost nemožně. S tím mužským je to prostě nemožné.“

„Pak jsou tu samozřejmě děti,“ řekla Ursula nejistě.

Gudrunina tvář byla najednou jakoby bez citu.

„Ty bys *vážně* chtěla děti, Ursulo?“ zeptala se chladně. Ursula se zatvářila zmateně a rozpačitě.

„Nejspíš se na to ještě necítím,“ vypravila ze sebe nakonec.

„Ty se na to ještě necítíš?“ zvolala Gudrun. „To já když si pomyslím, že bych někdy měla rodit, necítím vůbec nic.“

Gudrun pohlédla na sestru a její obličej se přitom podobal masce, tak byl bez výrazu. Ursula svažila obočí.

„Možná že to není opravdová touha,“ řekla nejistě. „Možná že nechceme děti doopravdy, celou svou duší, ale jenom povrchně.“

V Gudrunině tváři se znovu objevil zatvrzelý, bezcitný výraz. Nechtěla se vyjádřit naplno.

„Když si tak pomyslím na děti jiných lidí –“ dodala Ursula.

Gudrun se znovu podívala na sestru. Tentokrát skoro nepřátelsky.

„No právě,“ řekla a rozhovor tím skončil.

Obě sestry mlčky pracovaly. Z Ursuly vyzařoval jako vždycky jakýsi podivuhodný jas, onen vzpouzející se, spoutaný vnitřní žár. Žila většinou jen sama pro sebe, den za dnem jí ubíhal v neustálé práci, v neustálém přemítání, v neustálé snaze zmocnit se života, pochopit jej po svém. Nevedla čínorodý život, ale kdesi v temných hlubinách jejího nitra se cosi dělo, cosi se chystalo. Kdyby tak mohla protrhnout i tu poslední blánu! Bylo jí jako dítěti v mateřském lůně, které napíná ručičky ve snaze vystrčit je ven, ale nemůže, zatím ještě nemůže. Neustále však v sobě chovala zvláštní předtuchu, jakousi předzvěst něčeho, co teprve má přijít.

Položila vyšívání a podívala se na sestru. Gudrun jí připadala *půvabná*, bezmezně půvabná, celá tak měkounká a nevšedně krásná, tak nádherně utvářená, tak jemně vymodelovaná. Navíc v ní byla jakási rozmarnost, jakási znepokojivá, ironická vyzývavost, jakási bohorovná zdrženlivost. Ursula ji z celého srdce obdivovala.

„Proč jsi vlastně přijela domů, Gudrunko?“ zeptala se jí.

Gudrun věděla, že ji Ursula obdivuje. Přestala kreslit, opřela se dozadu a zpod svých pěkně vykroužených řas pohlédla na sestru.

„Proč jsem se vrátila?“ opakovala. „Tuhle otázku jsem si kladla už tisíckrát.“

„A víš to, nebo ne?“

„Myslím, že ano. Nejspíš to bude něco jako *reculer pour mieux sauter*.“

Gudrun obdařila sestru dlouhým, vědoucím pohledem.

„Já ti rozumím,“ zvolala Ursula, ale vypadala poněkud zmateně. Spíš jako by jen *předstírala*, že rozumí. „Ale kam vlastně chceš skákat?“

„To je mi naprosto fuk,“ odpověděla Gudrun trochu povýšeně. „Jde o to vrhnout se do propasti. Někam dopadneš vždycky.“

„Není to ale trošku riskantní?“ ptala se Ursula.

Na Gudruninu tvář se pomalu vkradl pohrdavý úsměv.

„Ale co,“ zasmála se. „Jsou to jen slova!“ A znovu jim na chvíli došla řeč. Ale Ursule to stále nedalo.

„A jaképak to je, být zase zpátky doma?“ zeptala se sestry.

Gudrun si s chladným klidem dala s odpovědí načas.

„Připadám si tu úplně cizí,“ řekla chladně, ale po pravdě.

„A co otec?“

Téměř s nevolí pohlédla Gudrun na sestru, jako by byla zahrnána do úzkých.

„Nemyslím na něho. Toho se varuju,“ odpověděla chladně.

„Aha,“ ozvala se Ursula váhavě a rozhovor teď doopravdy skončil. Před oběma sestrami jako by se rozevřela strašlivá propast, zející prázdnota a ony stály na samém jejím okraji.

Nějakou chvíli ještě mlčky pracovaly. Gudrunina tvář celá znachověla potlačovanou emocí. Jen s krajní nelibostí snášela takový stav citového rozrušení.

„Co abychom se zašly podívat na svatbu?“ zeptala se konečně a až příliš si dala záležet, aby to znělo jakoby mimochodem.

„Ano, to je nápad!“ zvolala Ursula až příliš horlivě, odhodila vyšívání a vyskočila, jako by chtěla něčemu uniknout, pouze tím však zdůraznila napjatost situace a způsobila, že se v Gudrun samou nelibostí rozdrnčel každý nerv.

Jak šla Ursula nahoru, na každém schodu ostře vnímala dům, který ji obklopoval, svůj domov. Hnusilo se jí to nuzné, příliš okoukané prostředí. Její pocit nenávisti vůči domovu, vůči tomuhle domácímú živlu, který byl atmosférou a neoddělitelnou součástí zdejšího zatuchlého života, byl tak hluboký a intenzivní, až ji zamrazilo. Z téhle nenávisti na ni šla hrůza.

Zanedlouho poté šly obě dívky hlavní třídou Belloveru, širokou ulicí lemovanou jednak obchody, jednak obytnými domy poznamenanými ani ne tak chudobou, jako spíš naprostou beztvarostí a zchátralostí. Gudrun ještě donedávna žila v Chelsea a Sussexu a tato rozplizlá ošklivost hornického městečka v Midlands ji krutě odpuzovala. Přesto šla dál dlouhou vyštěrkanou ulicí bez ladu a skladu a absolvovala tu ubohou přehlídku druhořadosti. Bylo jí, jako by jí každý pohled svlékal do naha, jako by procházela uličkou hanby. Proč se vydala napospas téhle beztvaré, pustopusté ošklivosti, proč musela vychutnat její účinky až do dna? Což se stále ještě chtěla vystavovat nesnesitelnému trýznění těchto ošklivých, bezvýznamných lidí, této zohyzené krajiny? Cítila se jako hmyz lopotící se v prachu. Vzedmula se v ní vlna odporu.

Zabočily z hlavní ulice a prošly kolem začernalé obecní parcely, z níž nestoudně trčely sazemi pokryté zelné košťály. Nikoho ani nenapadlo, aby se nad tím pozastavil. Nikoho to ani v nejmenším neuráželo.

„Podobá se to tady krajině z podsvětí,“ sotva vydechla Gudrun. „Horníci ji vynášejí s sebou na povrch. Dole ji vždycky naberou na lopatu a vyhodí ji až sem. Je to k nevíře, Ursulo, opravdu k nevíře – neskutecná krajina to je, krajina z jiného světa. Lidé tu nejsou lidi, ale přízrační démoni, všecko je tu přízračné. Všecko je tu přízračnou kopií skutečného světa, všec-

ko je neskutečné, všechno je přízračné, všude jen samá špína a ubohost. K zešílení to je, Ursulo, k zešílení.“

Sestry teď šly po sazemí pokryté cestě, vedoucí tmavým polem plným špíny. Nalevo od nich se otevíralo široké údolí se spoustou těžních jam, v dálce napravo se černala kopcovitá, jakoby tmavým krepem potažená krajina s pšeničnými poli a lesy. Ve ztemnělém vzduchu stály nehybné, začarované sloupy černého a bílého dýmu. O trochu blíže se táhly dlouhé, na úpatí svahu všelijak se vinoucí, na vrcholku stoupání pak rovné řady nepřiliš bytelných domků z tmavočervených cihel a s tmavými břidlicovými střechami. Cesta, po níž sestry šly, byla černá od uhelného prachu, udusaná horníky neustále tudy putujícími sem a tam a oddělená od pole železným plotem. Sloupky branky vedoucí z cesty zpátky na silnici byly celé vyblýskané od hornických maňšestráků. Obě dívky teď procházely řadou zvláště zchátralých domků. Na každém rohu tam stály ženské s rukama založenýma na hrubých zástěrách, dívaly se za Gudrun a Ursulou oním dlouhým, neúnavným pohledem a drbaly je, jak se dalo. Děti na ně pokřikovaly nadávky.

Gudrun šla jako ve snu. Jestliže tohle je lidský život, jestliže tohle jsou lidské bytosti žijící ve skutečném světě, čímpak je její vlastní svět tam venku? Musela stále myslet na svoje trávově zelené punčochy, trávově zelený velurový klobouk, silný a měkký kabát sytě modré barvy. Měla pocit, že se vznáší ve vzduchu, že nemá žádnou stabilitu. Srdce se jí svíralo, jako by každou chvíli měla být sražena k zemi. Zmocnil se jí strach.

Přitiskla se k Ursule, která už tak dlouho žila v tomto temném, syrovém nepřátelském světě, že jí jeho agresivnost nepřišla nijak zvláštní. „Chci zpátky,“ křičel jí však v srdci jakýsi zmučený, krutě zkoušený hlas.

„Chci odtud pryč, o tomhle nechci nic vědět, nechci vědět, že něco takového existuje.“ Ale musela jít dál.

Ursula cítila, jak její sestra trpí.

„Připadá ti to tu odporné, viď?“ zeptala se jí.

„Nějak mě to vyvedlo z míry,“ koktavě ze sebe vypravila Gudrun.

„Nezůstaneš tu přece dlouho,“ utěšovala ji Ursula.

Gudrun bylo hned lehčeji u srdce a pokračovala v cestě.

Pomalou se vzdalovaly z hornické části města, přešly kopec a teď scházely dolů směrem k Willey Green do čistší krajiny na druhé straně. Nad poli a zalesněnými kopci stále viselo jakési neznatelné černé kouzlo a naplňovalo vzduch temným třpytem. Byl studený jarní den, občas se z mraků prodralo sluníčko. Zpod živých plotů vykukovaly žluté laštovičníky, v zahrádkách ve Willey Green vyráželo listí na rybízových keřích a šedá tařice splývající z kamenných zídek se už bělela drobkými kvítky.

Sestry zabočily na silnici, která vedla mezi vysokými náspy ke kostelu. Pod stromy v poslední zatáčce postávala skupinka lidí nedočkavých vidět svatbu. Dcera Thomase Criche, majitele skoro všech dolů v kraji, si měla brát námořního důstojníka.

„Pojďme zpátky,“ řekla Gudrun a už se obracela. „Podívej, těch lidí.“ A zůstala nerozhodně stát na silnici.

„Nevšímej si jich,“ povzbuzovala ji Ursula. „Jako by tam nebyli. Nejsou zlí. Všichni mě znají.“

„A musíme jít zrovna kolem nich?“

„Opravdu tě neukousnou,“ řekla Ursula a vykročila. Obě sestry se společně přiblížily ke skupince poněkud rozpačitých, ostražitých, obyčejných lidí. Většinou to byly ženské, manželky horníků, a vypadaly bezradně.

Tvářily se jako lidé mající se neustále na pozoru, jako lidé z podsvětí.

Obě sestry zamířily rovnou ke kostelním vratům. Napětím sotva dýchaly. Ženské jim ustoupily z cesty, ale jen neochotně a jen tolik, kolik bylo nezbytně nutné, jako by se nechtěly hnout z místa. Za naprostého ticha prošly sestry kamenným vchodem a stoupaly do schodů pokrytých červeným kobercem. Opozdál stojící policista sledoval každý jejich krok.

„Ty punčochy musely přijít na pěkný prachy, co?“ ozval se čísi hlas za jejich zády. Gudrun se najednou zmocnila vlna tak zuřivého, zběsilého vzteku, že se jí chtělo vraždit. Kdyby tak mohla všechny ty lidi zničit, uklidit z cesty, kdyby tak mohla mít celý svět jen pro sebe. Radši by se do země propadla, než aby tady těm lidem hrála tyátr a proměnávala se před nimi po červeném koberci.

„Do žádného kostela nejdu,“ vyhrklo z ní zničehonic. Znělo to tak rozhodně a definitivně, že se Ursula hned zastavila, otočila se a odbočila na malou stezičku vedoucí k brance místní školy, jejíž pozemek bezprostředně sousedil s kostelem.

Hned jak se ocitly za brankou mezi školními keři, posadila se Ursula na nízkou kamennou zídku pod vavřínové listoví, aby si na chvílku odpočinula. Za zády se jí mírumilovně tyčila veliká červená školní budova s okny dokořán, protože se zrovna neučilo. Za keři před Ursulou prosvítala světlá střecha kostela a stará kostelní věž. Vavřínové listoví poskytlo sestřám dokonalý úkryt.

Gudrun si mlčky sedla vedle Ursuly. Rty měla pevně sevřené a dívala se stranou. Moc si teď vyčítala, že se kdy vrátila domů. Ursula se na ni podívala a pomyslela si, jak jí to úžasně sluší, když je z toho nepříjemné-

ho rozčilení celá zarudlá. Zároveň však na Ursulu padla jistá tíseň a únava. Přála si být sama, osvobodit se z Gudruniny příliš těsné, příliš svazující přítomnosti.

„Zůstanem tady?“ zeptala se Gudrun.

„Jenom jsem si na chvíli chtěla odpočinout,“ řekla Ursula a vstala, jako by se právě dopustila něčeho špatného. „Postavíme se do rohu hřiště, odtamtud všechno uvidíme.“

Do kostelního dvora na chvíli jasně zazářilo slunce a ve vzduchu bylo cítit neurčitou vůni mízy, jara a snad i fialek, které právě rozkvetly na hrobech. Tu a tam se objevily sedmikrásky, bílé a jasné jako andělíčkové. Na červených bucích vyrazilo krvavé listí.

Přesně v jedenáct hodin se začaly sjíždět kočáry. Zástup u brány se pohnul a zpozorněl, když z jednoho kočáru vystoupili svatebčané a jali se stoupat do schodů po červeném koberci ke kostelu. Všichni byli veselí a rozjaření, protože svítilo sluníčko.

Gudrun je sledovala pozorně, s nezúčastněnou zvědavostí. Každý ze svatebčanů pro ni byl něčím úplným, dokončeným výtvozem, jako postava v knize, výjev na obraze nebo loutka v divadelním představení. Bavilo ji uhadovat jejich povahové vlastnosti, vidět je v pravém světle, přimýšlet jim patřičná prostředí. Jak kolem ní procházeli po červeném koberci do kostela, všechny si je jednou provždy zařadila. Všechny je přesně a beze zbytku určila, každému vtiskla neměnnou, definitivní podobu jako pečeť, a tím to pro ni končilo. Nepřišla na nic neznámého nebo neurčitého, dokud nedošlo na rodinu Crichových. V tu chvíli cosi podnítilo její zájem. V tu chvíli narazila na něco, co nebylo tak zcela předem dané.

Nejdřív se objevila matka, paní Crichová, s nejstarším synem Geraldem. Byla to trochu podivínská, ne

zrovna upravená paní, přestože se zcela očividně snažila uvést se pro tento den do patřičného stavu. Měla bledý, zažloutlý obličej s čistou, téměř průsvitnou pletí, neustále se držela v mírném předklonu, měla nápadné, výrazné, hezké rysy a napjatý, nevšimavý, trochu dravčí pohled. Zpod modrého hedvábného klobouku jí vyčuhovaly chomáčky neupravených, bezbarvých vlasů a splývaly jí na tmavomodrý hedvábný kabát pytlovitého tvaru. Byla jakoby posedlá nějakou utkvělou myšlenkou, vypadala tajnůstkářsky, ale nesla se náramně pyšně.

Její syn měl plavé vlasy a opálenou pleť, byl dobře urostlý, postavy spíš vyšší a oblečen byl s téměř přehnanou pečlivostí. Ale vyzařovalo z něho také cosi zvláštního, cosi obezřetného, jakýsi bezděčný jas, jako by nepatřil do světa lidí kolem sebe. Okamžitě upoutal Gudruninu veškerou pozornost. Bylo v něm cosi severského a Gudrun to magneticky přitahovalo. Jeho čistá, severská pleť a plavé vlasy se třpytily jako sluneční svit lomený v ledových krystalech. Byl tak svěží, tak netknutý, téměř arkticky čistý. Mohlo mu být tak třicet, možná víc. Jeho mužná, třpytná krása, připomínající mladého, dobrotivého, usmívajícího se vlka, ji nezaslepila natolik, aby si nevšimla jakéhosi nápadného, zlověstného klidu v jeho vzezření, jakéhosi nebezpečí skrytého v jeho vzpurném temperamentu. „Jeho totemem je vlk,“ opakovala si pro sebe. „Jeho matka je stará, nezkrocená vlčice.“ Náhle ji zachvátil závratný, extatický pocit, jako by právě objevila něco neuvěřitelného, něco, co nikdo jiný na světě nepoznal. Zmocnila se jí zvláštní extáze, veškerá krev v žilách se jí rozvířila prudkým vzrušením. „O tomhle člověku se brzo dozvím víc,“ ujišťovala se o chvíli později. Pocítila mučivou, nostalgickou touhu spatřit ho znovu, musí ho

prostě spatřit znovu, aby se přesvědčila, že to všechno není omyl, že si nic nenamlouvá, že se jí opravdu v jeho přítomnosti zmocňují ony zvláštní, zcela nezvladatelné pocity, že mu rozumí samou podstatou své bytosti, že ho tak intenzivně vnímá. „Copak jsem mu doopravdy nějak předurčená, copak doopravdy existuje jakési bledě zlaté, arktické světlo, které obestírá jenom nás dva?“ ptala se sama sebe. Nemohla tomu uvěřit a zůstala tam stát v takovém zahloubání, že sotva vnímala, co se kolem ní děje.

Družičky už se dostavily, ale po ženichovi ani vidu, ani slechu. Ursula se v duchu ptala, co se asi přihodilo a zda nakonec z celé svatby nesejde. Zabývala se tím, jako by to byla její starost. Hlavní družičky se už také dostavily. Ursula je pozorovala, jak stoupají do schodů. Jednu z nich – vysokou, pomalou, váhavou ženu s hustou hřívou plavých vlasů a bledou, protáhlou tváří – už z dřívějška znala. Jmenovala se Hermione Roddiceová a byla přítelkyní rodiny Crichových. Teď si tady vykračovala se vzpřímenou hlavou, aby udržela v rovnováze obrovskou plochu svého sametového bledě žlutého klobouku, ozdobeného pštrosími péry šedé a přírodní barvy.

Nesla se vpřed, jako by sotva vnímala, kde se právě nachází, bledý obličej měla obrácený vzhůru, jako by nechtěla s pozemským světem nic mít. Byla bohatá. Měla na sobě šaty z hedvábného, jemného sametu bledě žluté barvy a v ruce držela spoustu drobnokvětých růžových bramboříků. Střevíce a punčochy se barevným odstínem podobaly pérům na jejím klobouku – byly šedivé s nádechem do hněda –, vlasy měla těžké a husté, za chůze držela boky podivně strnule, takže se sunula kupředu zvláštním způsobem a jakoby proti své vůli. Jak se nesla celá v bledě žlu-

tém a hnědorůžovém, udělala na všechny náramný dojem, zároveň v ní bylo cosi morbidního a odpuzujícího. Když procházela kolem přihlízejících, neozvala se ani hláska. Cosi je ponoukalo vykřiknout posměšné poznámky na její adresu, z jakéhosi důvodu však zůstali zticha. Její dlouhý pobledlý obličej, neustále obrácený vzhůru, zřejmě po vzoru Rossettiho postav, vypadal jako omámený, jako by se v temnotách jejího nitra choulila podivná zmeť myšlenek, z nichž pro ni nebylo úniku.

Ursula od ní nemohla oči odtrhnout. Trochu ji znala. Byla to nejpozoruhodnější dáma v Midlands. Její otec, baronet v Derbyshiru, byl pán ze staré školy, zatímco ona byla moderní žena, velice intelektuální, vážná, neustále nervově vysílená, neboť příliš intenzivně všechno vnímala. Vášnivě se zajímala o reformní hnutí, celou duší se věnovala veřejné činnosti. Ale pohybovala se stále mezi muži, neboť jenom ve světě mužů se cítila jako doma.

Pěstovala mnohá intimní duchovní přátelství s vynikajícími muži. Ursula z nich znala pouze Ruperta Birkinu, jednoho ze školních inspektorů v kraji. Gudrun však v Londýně poznala několik dalších. Prostřednictvím svých uměleckých přátel se dostala do nejrůznějších společenských kruhů a poznala už pěknou řádku významných a slavných lidí. Dvakrát se setkala s Hermione, ale žádnou zvláštní lásku k sobě nepojaly. Bylo by poněkud nezvyklé, kdyby se setkaly znovu tady v Midlands, kde se tolik odlišovaly společenským postavením, když se předtím stýkaly jako rovná s rovnou v bytech svých nejrůznějších londýnských známých. Neboť Gudrun byla ve společnosti oblíbená a měla spoustu přátel mezi onou nevázanou aristokracií, která se stýká s uměleckým světem.

Hermione věděla, že je dobře oblečená, věděla, že se společensky přinejmenším vyrovná komukoli, koho může kdy potkat ve Willey Green. Věděla, že získala své pevné místo v kulturních a intelektuálních kruzích. Byla jakousi šířitelkou osvěty, jakousi zprostředkovatelkou kultury. Vždycky držela krok se vším prvořadým, ať ve společnosti, ve veřejném životě, či dokonce v umění, pohybovala se mezi významnými lidmi a cítila se mezi nimi jako doma. Nikdo ji nemohl ponížít, nikdo se jí nemohl vysmát, protože vždycky stála nejvýš, a ti, kdo proti ní přece jen něco měli, se vždycky nacházeli společensky, majetkově i intelektuálně hluboko pod ní, neboť nikdo nebyl v těsnějším styku s myšlením, pokrokem a rozumem doby než právě ona. Takže byla nezranitelná. Celý život tolik usilovala o to, aby se stala nezranitelnou, nenapadnutelnou, aby se jí nemohlo dotknout mínění tohoto světa.

A přesto byla její duše neustále trýzněna, neustále obnažována. I když teď šla po cestičce ke kostelu v pevném přesvědčení, že je v každém ohledu vysoce povznesena nad mínění nízkého lidu, i když věděla, že jí nelze nic vytknout, že její vzhled je i podle těch nejpřísnějších měřítek dokonalý, pod tímto povrchem sebedůvěry a pýchy prožívala muka, cítila se bezmocná vůči ranám výsměchu a pohrdání. Měla neustále pocit, že je zranitelná, že se v jejím ochranném krunyi někde skrývá jakási utajená štěrbin. Sama nevěděla, čím to je. Snad jí scházela robustnost, snad si sama prostě nevystačila, někde uvnitř ní zela strašná prázdnota, něco tam scházelo, něčeho se jí nedostávalo.

Přála si, aby tuto prázdnotu někdo zaplnil, navždycky zaplnil. Toužila po Rupertu Birkinovi. Když jí byl nablízku, měla pocit úplnosti, soběstačnosti a celist-